

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
In Străinătate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrațiune, Tipografia St. Mihălescu, Strada Covași, No. 14 și la corespondenții ziarelor din județe.

In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.

In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:

Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 bani.
Reclame pe pagina III-a 1 Leu,
II-a 2 „
Epistole nefrancate se refușă.
Articolii nepublicați nu se inapoază.
Pentru rubrica: Inserți și reclame, redacțiunea
nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Paris, 28 Octomb.

Comitetul intereselor catolice a aflat ieri la ușile monastirii Capuținilor o incunostintare, in care se provoacă la articolii 114 și 184 din legea penală. Această incunostintare mai cuprinde și un avis către lucrători, atrăgându-le atențiunea asupra articolului 156, tot din legea penală.

Numitele articole cuprind dispozițiuni contra oficianților administrativi, cari vor să străbată in locuințele private fără de voia proprietarului, se vor să eșecute cu violență decisiunile guvernului, aduse contra libertății individuale.

Roma, 28 Octomb.

Papa va ținea in curând o alocuțiune contra Franciei, de și s'a făcut tot posibilul pentru evitarea acelei alocuțiuni.

Londra, 28 Octomb.

Ministrul de comert, Chamberlain, a ținut ieri un discurs alegătorilor seși din Birmingham.

Intre altele rostii și aceste: Dacă poporul englez e doritor să cunoască politica guvernului seși, n'are de cât să citească discursurile membrilor cabinetului, rostite pe timpul luptele electorale. Nici cât e un fir de păr nu s'a îndepărtat guvernul de la politica ce și-a lăturat; chiar nici Gladstone, cu toată scrisoarea sa către Karoly.

In Orientul Europei se află popoare întregi sub cel mai îngrozitor jug. Ar fi cu totul incompatibil cu onoarea Angliei să se părăsiască opera eliberării lor, fie in unire cu celelalte popoare, fie cu consimțământul lor. Am lucra contra celui mai curat instinct al unui popor liber, când ne-am încerca să împedecăm silințele lor d'a se smulge din ghiarele tiraniei, seș dacă am interveni, d'a împedeca o altă Putere, care ar voi să îndeplinească, ce și noi avem de gând să facem.

Cetinie, 27 Octomb.

S'a primit informațiunii din isvor sigur, că Riza pașa strânge din nou forțele sale pentru ca să poată întimpina pe Muntenegrenii. Liga albaneză a primit de la el incurajări, pentru ca să nu cedese de loc.

Berlin, 28 Octomb.

Consiliul federal a aprobat ieri propunerea orasului Hamburg și a regatului Prusiei, ca să decreteze mica stare de asediu asupra Hamburgului și cător-va localități prusiene de prin jur.

Belgrad, 27 Octomb.

Ministerul dimisionat caută pe toate căile să facă imposibilă formarea cabinetului. După dimisiune Ristic a declarat că ori-ce ministeriu va ceda, se va face vinovat de jertirea la Austria a intereselor economice și politice ale Serbiei. Cine va cuteza să compună un astfel de ministeriu, trebuie numit trădător de țară.

Risticul mai declară că, din răboiul vama cu Austria, Serbia va eși invingătoare.

Cererea de dimisionare a lui Ristic încă nu e semnată de principe.

Londra, 27 Octomb.

La banchetul conservatorilor Salisbury, ținând toast, și exprimă mai înainte de toate reaua sa părere că parlamentul nu e deschis. Nici odată situațiunea n'a fost mai posomorită ca acum, și pentru procederea guvernului s'ar cere sancțiunea parlamentară. Oratorul continuă apoi: Demonstrațiunea Angliei cam aduce cu modul cum se luptă Chinezii, cari, ca să sperie pe inimici, le arată tunuri zgrăvite; Sultanul se știe, nu se înspăimântă de astfel de copilarii. Cea ce e mai remarcabil in toată această comedia, e energia extraordinară ce se pune in serviciul lărgirii granițelor muntenegrene.

Ce ne pasă dacă Muntenegru are o graniță mai lungă sau mai scurtă. E o doctrină ne mai auzită până acuma, ca fie care stat, care a subsemnat tratatul de Berlin să fie obligat a eșecuta, toate dispozițiunile acelu tratat, chiar și dacă nu el interesează mai de aproape, cu forța armelor.

Pentru cazul Angliei se potrivește numai intervențiunea curat diplomatică. Gladstone cu politica sa a instrăinat pe acele Puteri, cari mai înainte erău amice ale Angliei, și s'au legat numai din simțiment personal, de statul cel mai despot — pentru dragul Muntenegrenilor, cari in timp de pace fura vite, iar in timp de răboi tăiu nasurile eroilor căzuți in mâinile lor, intocmai ca triburile sëlbatice din Asia.

Trecând apoi asupra cestiunii grecești, Salisbury arată că, gase Puteri — afară de Turcia — a convenit să recunoască cesionarea pacinică a

unei părți din Tesalia și Epir; nici o vorbă nu s'a pomenit însă de forțarea acelei cesiuni. Dacă însă una, sau toate șase Puterile, ar lua o întindere oare-care din teritoriul Turciei și l'ar da Greciei, un astfel de fapt nu s'ar putea justifica din punctul de vedere al dreptului internațional, căci ar însemna o curată împărțire a Turciei, și ar fi ca și când Liège s'ar da Franciei, sau Triestul Italiei.

Se zice, că Anglia a promis aceasta Greciei. Nu e adevărat. Grecia a fost bine informată, că nu i se poate acorda nici o mărire teritorială. Ori să fie renumerată Grecia, pentru că la 1877 n'a atacat și ea pe Turcia? Aceasta ar însemna tot atata ca și când am remunera pe acei Irlandezi, cari n'au ucis pe seniorii lor.

N'are valoare nici afirmațiunea, că având Grecia ceva teritoriu mai întins, ar putea pune stavila preponderanței slavice. Afirmarea e copilărească.

Despre starea din Irlanda, Salisbury a zis că e atât de îngrozitoare, in cât și Sultanului i-ar fi rușine de ea, dacă ar avea o așa provincie in imperiul seș.

Gladstonianii sunt măchniți.

Serviciul telegrafic al «României Libere»

29 Octomb — 4 ore seara

Pesta, 29 Octomb.

Cu ocazia discuțiunii bugetului ministerului de externe de către comisiunea delegațiunii ungare, baronul de Haymerle, răspunzând mai mult întrebării, a reînnoit declarațiunile făcute deja inaintea comisiunii delegațiunii austriace. In urma acestor comunicări el a adaus că după regularea condițiunilor cesiunii Dulciniei și după evacuarea locului de către Turci, Muntenegrenii el vor ocupa intr'un termen scurt, demonstrațiunea navală va fi in fapt terminată. In tot cazul Austria nu trebuie să ia parte la nici o măsură ce ar putea provoca un act de răboi contra Turciei. El crede in posibilitatea mântuirii imperiului otoman in Europa in marginile tractatului de Berlin. El zice că nu știe nimic in privința noutăților ce au circulat și după cari Poarta ar fi voit să trimită trupe in Rumelia orientală și că ar fi fost împedicat de oare-cari puteri. Ministrul speră că raporturile comerciale cu Germania vor fi regulate in curând după un tarif conventional; relativ la cestiunea Dunării, baronul Haymerle zice că ea a intrat in timpul din urmă intr'o cale mai bună. El speră că și in România va găsi loc o mai bună apreciere. „Dacă cineva ar putea să profite de influența noastră, ar fi de sigur România“ zice terminând ministrul de externe al Austriei.

Sofia, 29 Octomb.

Ieri Camera, printr'un ordin de zi, a confirmat mântuirea vechiului birou prezidat de d. Slaveicoff, cu toată opozițiunea partizanilor vechiului minister cari voiau să inoiască biroul Camerei in fie-care sesiune.

Ragusa, 29 Octomb.

Albanezii voesc să se lupte chiar in contra Turcilor. Riza-pașa voesc numai să retragă trupele regulate din Dulcinio și să lase apoi pe Muntenegrenii ca să ocupe orașul. Un pristav public la Scutari face un apel la arme; numeroși voluntari se duc la Dulcinio spre a apăra orașul. Riza-pașa a declarat că era necesar a se amana întvederea de la Kunia ce trebuia să aibă loc ieri, de oare-ce rânduielile pentru remiterea Dulcinului nu sunt încă complete.

(Havas).

A se vedea ultime scrieri pe pagina III.

București, 18 Octomb

Deschiderea corpurilor legiuitoare este cu multă nerăbdare așteptată de către... deputații majorității. Parlamentul e raiul lor politic. In timpul sesiunii ei eși pot practica cu folos industria lor patriotică.

Sunt flămânzi bieții creștini. Ce au agonisit, in sesiunea trecută, din diurnă, din taxa punerii in slujbă, din filodori-mele concesiunilor, din jocul la bursă, din păsuirelor arendelor, din grațificatiile bugetului, s'a cheltuit in petrecerile de vară. Patrioții de la putere au stomachuri mari. Un anatomist ar constata patru compar-

timente stomachale, ca la rumeșătoare. Le trebuie deci mult, pentru ca să și sature trupul.

Și-apoi aceste individe, cu cap mic dar cu pântec largi, nu însemnează nimic in stat, când camerele sunt inchise. Mai pretutinden ei sunt un obiect de rîs, chiar când au in mână puterea comunală ori garda civică. Ce vrei să și însemneze, un Campinie, paracliserul, ori un Corănescu, teșghetar de lipscănie? Isi dau dênșii ifose; se fac grozavi; dar cu cât se pun mai mult in relief, cu atât trăsurile lor groșeci se ved mai bine; chiar tirania lor e ridiculă. Disprețul, nu ura, este sentimentul ce și deșteaptă.

Toate aceste individe, forța politică a bandei roșie, așteaptă cu ochi dulci deschiderea camerilor.

Dar această mănoasă deschidere n'are să sosească curând. Se pare că, in ultimele consilii de miniștri, s'ar fi hotărît să se aștepte termenul fatal, 15 Noembre.

Multă mahnire in turmă! Patru-cinci sute de franci, extra-ordinar păpați, nu sunt de colo.

De ce însă, această schimbare de hotărîre?

Nu cunoascem tainele augurilor noștri, dar se zice, că cel care mai mult a luptat pentru amănare ar fi d. Vasile Boierescu, postelnicul micului Vizir de la Măgura.

E ciapcăn d. Boieresc! A simțit dênșul, că spiritele sunt iritate in contra austrofilismului seș; de aceea a luptat pentru amănarea corpurilor legiuitoare. Până la 15 Noembre, câte nu se potințempla? In timpul nostru, de electricitate și de abur, n'aduce anul ce-aduce ciasul; lumea uită lesne trecutul, se vîcoleșce pentru câștigul momentan, rare-ori cugetă la viitor. Din neapropiat servitor al Austriei, d. Boierescu poate deveni iute popular. Judecata publicului nostru este foarte mobilă: semn hotărîtor al educațiunii sale. Și-apoi d. Boierescu e un forte acrobat politic. Din brațele d-lui Catargi, n'a sărit dênșul la picioarele d-lui Brătianu?

Socoteala d-lui Boierescu nu e proastă. Se poate însă să nu iasă bine la vâpsea. Ciutacii parlamentului sunt cuidați. Cine știe ce le poate trăsni intr'o bună dimineață?

Deja, ei nu se uită cu ochi buni la d. Boierescu. Serurie și Pantazi Ghica l'ar mânca fript. Și-apoi să nu și uite d-niasa votul din Aprilie, când cu omogenitatea ministerului. Roșii, ori-cât s'o vâpsi pe obraz d. Boierescu, tot nu l'cred d'al lor. Și au cuvânt ciutacii. I-au mai înșelat d. Boierescu, pe vremea lui Cuză-Vodă.

Noi șcim că, in sinul majorității din Camera, s'a format o ligă de roșii intrasingenți pe tărîmul principiilor(?). Acești au hotărît darea afară din cabinet a d-lui Boierescu. Lupta va incepe din aceste zile ale sesiunii.

Care pe care? — vom vedea atunci.

D. Boierescu știe toate astea și a început să aibă visuri triste. De d. Brătianu și de alți căți-va din partid, este sigur; dar ce să le facă alor alții. Gândul i-e pironit către o iscodire, cu care să imblânzească pe ianicerii răsvrățiți. „O idee, pentr'o decorație!“ repetă d. Boierescu fie-cărui prietin al seș.

Toate aceste svircoliri, supărări și ha-indicuri, pe noi ne lasă reci. Le-am mai văduț, și nu ne mai impresionează. Oamenii mici, pasiuni mici, intrige meschine: o comedie de iarmoroc. Are să cadă d. Boierescu, și-a să vină altul. O îngănfare umilită și nimic alt. Ba poate ceva și mai rău, dacă reul nu e destul de mare astăzi.

Un singur lucru ne mahneste, când așa privești se desfășură dinaintea ochilor noștri: siguranța, că țara plătește scump fie-ce calpusanic al politicilor noștri.

Când se va face socoteala guvernului președut de d. I. Brătianu, guvern numit in batjocură, al virtuții, are să se speria ori-ce conștiință luminată și onestă. Și când zicem socoteala, înțelegem lucrul numai bănesce, nu și din punctul de vedere moral.

Până acum am fost amăgiți asupra stării finanțiere a țării, prin tripotagiul rublelor, prin introducerea hărtiei-monedă, prin împrumuturi mascate. Ziua desamăgirii se apropie. Când se va vedea limpede in registrul averii și datoriei publice, atunci ne temem, că se vor scoate domeniile statului in vîndare, demonstrându-se și aci că e o „strălucită afacere“, care să sporească mult veniturile țării.

Aci are să ne aducă miserabila sistemă de guvernămint a roșiilor, care a făcut din fie-ce slujbă a statului o funcțiune politică, care a deșteptat apetitele tîrtoarelor către imbogașire fără muncă, către conducerea statului fără merit, care sacrifică ori-ce interes al țării, pentru conservarea puterii.

Aceasta ne mahneste. Cine va fi omul care să oprească statul din prăvălire către ruină?

Sunt trei septămîni, de când am pus o întrebare d-lui ministru de finanțe și am cerut un comunicat. Până acum nu ni s'a răspuns nimic nici oficial, nici oficios. Reinoinm întrebarea:

Care să fie cauza, că pădurea Seaca, din județul Dolj, remasă la antăia licitațiune asupra d-lui Gr. Monteoru, pe prețul de 630,000 lei, și neconfirmată de administrațiunea Domeniilor, ca fiind *prea ieftend*, — a fost dată, la a doua licitație, numai pe preț de 551,000 lei, unui străin, anume Philippart, renumit in Franca și in Belgia prin falimentul seș.

Avem dreptul să cerem de la d. ministru de finanțe lămuriri asupra acestei fapte, care ne infățișează preferirea unui străin, care a avut aface cu justiția franceză și cea belgiană, in locul unui român, distins prin muncă și cinste; și — ceea ce este mai ciudat — aducerea unei pagube de 79,000 lei statului. I le cerem lămuririle cu stăruință, ca să nu fim nevoiți a bănui, că această pagubă, pentru stat, s'a transformat in câștig, pentru cei ce au colaborat la vinderea pădurei.

Așteptăm!

CRONICA ZILEI

S'a deschis pe seama d-lui ministru de interne un credit extraordinar de 5000 lei ca să vină in ajutorul incendiaților din Tîrgu-Ocna, județul Bacău.

Acest credit se va acoperi din fondul pentru credite suplimentare și extraordinare.

Medalia *Bene-merenti* cl. I s'a acordat, pentru distinte merite literare, d-lor:

Cesar Corenti, fost ministru al instrucției publice în Italia, membru al parlamentului etc.

Vegezzi Ruscala, senator în Italia, consul general al României la Turin.

Iosef Civelli, consul al României la Florența.

Predicator la Mitropolie s'a numit diaconul Anastasie Protopopescu.

Vechiul predicator, archidiaconul Gherasim Timuș, e trimis la Cernăuți pentru studii teologice.

Se știe că d. dr. Vignali s'a retras din funcțiunea de medic comunal al coloanei de Verde din capitală.

Pentru umplerea golului rămas s'a ținut concurs la primărie.

S'au prezentat șapte concurenți, dintre cari d. dr. Butărescu a obținut cea mai mare notă.

Se zice că d. Sturza, agentul României la Sofia, a cerut să fie ridicat din funcțiunea ce ocupă.

Motivele cari ar fi determinat pe d. Sturza să-și părăsească postul din Sofia nu sunt cunoscute nici de „*l'Indépendance roumaine*”, după care înregistrăm știrea.

Astă-seară, în sala Ateneului, al doilea și cel din urmă concert phylarmonic, dat de cei 43 de artiști veniți din Brașov.

Domnii profesori ai Universității, în cestiunea studenților din Iași, citim în „*Steaua României*”, întrunindu-se sămbăta trecută în consiliu au luat următoarea deciziune, care stă afixată în intrarea de jos a palatului universitar:

DECISIUNE.

Consiliul Universitar, luând act de raportul Consiliului special și de declarațiile lui verbale asupra dispozițiilor studenților,

DECIDE:

I) Toți studenții sunt invitați a reintra în datoria lor până la 15 oct. inclusiv;

II) Numai atunci când studenții vor intra în calea legală, vor putea adresa plângerile lor, și Consiliul va aviza.

N. Culișanu, Gr. Cobălcescu, St. Emilian, M. Tzoni, Melik, C. Climescu, P. Suci, S. Ureche, Dr. Ciurea, Dimitrescu, St. Vărgolici, I. Stravolca, N. Ionescu.

Astăzi, serie acel-ași ziar, era ziua hotărâtă spre a se ține la Universitate concurs pentru catedra de procedura civilă de la facultatea juridică din București. Concursul a fost însă amânat pentru mâine, fiind că d. profesor Ștefan Șendrea, a recusat de oare ce figurează printre concurenți și fratele d-sale, d. Al. Șendrea, actualul profesor de același obiect la facultatea juridică din Iași.

Ceialalți concurenți sunt dd. Săndulescu Navoianu, autor al comentariilor de procedură civilă, și d. Sulțoiș, doctor în drept.

Consiliul general al județului Iași, ne spune tot „*St. Rom.*” întrunindu-se astăzi în sesiune ordinară, a procedat la alererea biroului, alegând președinte pe d. Necula Drosu, vice-președinte pe d. Gh. Tacu, și secretari pe dd. G. Pavlov și M. Tzoni. D. Pavlov dânduși dimisiunea, consiliul a ales în locul d-sale pe d. I. Duca.

Ni se spune că dra Lucreția Cucuc a obținut un succes strălucit la esamenul ce a depus

FOIȚA «ROMÂNIEI LIBERE»

— 18 Octob. —

BANUL ȘI LITERATURA

EMIL ZOLA

III

Să cercetăm acum starea materială a scriitorului modern. — Revoluțiunea a sters toate privilegiile, cu fulgerile sale a zdrobit și ierarhia și slugăria privilegiată. În statele noului scriitor e un atare cetățean, a căruia pozițiune externă suferă cele mai mari schimbări. Aceasta nu s'a observat îndată, și pe timpul lui Napoleon, Ludovic XVIII și Carol X se părea că și când lucrurile ar sta să reintre în vechiul lor văgăș; dar sub o presiune continuă, nesimțită însă, trebuiau toate să se transformeze. Relațiunile materiale începuseră în timpul din urmă, al noului societăți să se schimbe: trebuia deci și în literatură să pătrundă alt spirit. Fiecare mișcare socială condiționează o mișcare intelectuală.

Maî întâiu de toate observăm că instrucțiunea s'a generalizat, prin care împrejurare s'a înmulțit numărul cetitorilor cu mii. Ziarul străbate în toate unghiurile; chiar poporul de la

la Paris pentru a fi admisă în Conservatorul de muzică de acolo.

Juriul esaminator i-ar fi făcut multe elogiuri de oare ce din 120 de concurenți pentru 6 locuri vacante d-sa a ieșit cea d'ântăiu.

DIN AFARA

Confederațiunea Balcanilor.

Correspondentul din Paris a ziarului „*Augs. Allg. Ztg.*” scrie cu de 24 Octobrie:

Pressea franceză simpatizează în principiu cu idea înființării unei confederații balcanice. Această compasiune nu trece însă de loc peste o judecată obiectivă și nepărtinitoare și peste o curiozitate lipsită de orice patimă.

În sferele politice se cugetă în următorul chip. Dacă baronul de Haymerle vrea să eșecite o presiune asupra micelor state din răsărit, poate avea în perspectivă o coaliție a acestora împotriva politicii de acțiune a Austro-Ungariei. Reserva plină de bunătațe observată de către Rusia, a făcut deja, ca România să privească în acest moment, cu mai multă încredere spre Petersburg de cât spre Viena și Berlin. Cei din Viena însă au ajuns să vadă pe d. Risicii respingând speculațiile ce se fac acolo în contul comerțului și drumurilor de fier sârbesc, și că statele țermurene ale Dunărei sunt de acord în neîncrederea lor față de Austro-Ungaria.

Poate că tendințele de confederație din peninsula Balcanilor sunt primite aici cu multă căldură și pentru motivul, că ele vor deveni cu timpul incomode marelui polițiu oriental a Germaniei. Și într'adever nu se poate tăgădui, că întrevederile actuale ale principilor de acolo sunt cea d'ântăiu garanție serioasă a înțelegerii și chiar a alianței lor împotriva unui dușman comun, care nu este de felii Russia. Russia, renunțând la aneșii nefolosiți, ar dobândi prin aceasta o ante-gardă, care ar putea primejdui foarte mult din flanc marșul Austriei spre Salonic.

Aceasta salutară întorsură a lucrurilor la Dunăre și Balcani e constatată, într'un chip și mai învederat încă, și de „*National*”.

Acest ziar ne spune, că d-l Gladstone și-ar da mari silințe, ca să statornicească un acord între Serbia, România și Bulgaria. Republica franceză din parte-i, ar activa cu cea mai mare stăruință acest plan, care ar fi cu desăvârșire în interesul micelor state din Orient și numai la binele Germaniei și Austro-Ungariei nu ar ținti.

„*National*” ne spune la sfârșit, că aceste nezuințe ale cabinetelor de Paris și Londra, au fost încoronate până acum de succese înbucurătoare.

Starea lucrurilor în Franția.

Măsurile de suprimare, luate împotriva congregațiilor religioase, precum și executarea parțială a acestor înșuri, a turburat în timpul din urmă mult liniștea interioară a Franției. Poporațiunea catolică, agitată în destul de preoții ei, începe a se arăta pe multe locuri deodreptul ostilă guvernului, cautând a-i împedeca

țară cumpăra cărți: pe când mai înainte cu 50 de ani, cărțile erau considerate ca articlu de lux; iar azi de obiecte ce trebuiesc în fie-care zi. Mai înainte erau scumpe; în timpul nostru însă putem cu o modestă sumă să ne procurăm o bibliotecă bunicică. Editorul și inzecește negoțul, și scriitorul poate trăi din până sa. Patronajul domnilor mari nu mai e de lipsă. Parasitismul literar dispăre. Autorul devine un lucrător ca și altul.

Pe lângă aceasta chiar și vechia nobilime se simte atinsă la nervul vieții; au sărăcit și boerii, nu mai pot duce casă așa de mare, în cât să-și poată ținea poezi. Alte timpuri, alte obiceiuri! Azi nu se mai poate cugeta un palat din foburgul St. Germain, care și-ar permite luxul de a ținea un Lafontaine. Nu numai că azi poate trăi un autor cu până sa, dar chiar de și-ar căuta un patron, cu greu ar găsi.

Să esaminăm îndată cestiunea banului în literatura modernă. În primul rând jurnalismul și-a asigurată isvoare colosale de venit. Constatăm numai faptul, și mă abțin de la cercetarea cauzei. Ziarul e o întreprindere mare, ce procură multora pânea de toate zilele.

Scriitorii tineri află la începutul carierei ocașiunea pentru o muncă bine plătită. Criticii mari, romanțieri renumiți, ca să nu vorbesc de ziaristii proprii ziși, cari adesea joacă rol important, câștigă prin ziar sume însemnate. Prețurile n'au fost de la capul locului atât de urcate ca azi, ci ele se urcă încetul cu încet. La început erau foarte scăzute. Înaintea cu 20 de ani era ceva rar a putea scoate de la un ziar pe lună 200 de franci. Tot același ia astăzi însă 1000 de franci. Indată ce un op oare-care poartă un nume cunoscut și iubit al o marii foarte prețioasă. Jurnalismul prinde bine unui tiner scriitor. Se a-

și prin forță punerea în aplicare a decretelor anti-religioase. Guvernul din parte-i se crede dator a zdrobi fără cruțare orice rezistență de acest soi, — și ast-fel răboiului civil, în miniatură, este la ordinea zilei.

„*Journal d'Indre et Loire*” bună-oară, ne spune, că țeranii din Cholet au tras în apropierea mănăstirilor de acolo, trezeci de care mari, cu scop de a baricada intrările a-cesteia, și, că 2000 de oamenii armăți s'au așezat să păziască mănăstirea, fiind hotărâți să dea-e foc, în cas când „reii voitorii s'ar încerca să se apropie de calugării.”

„*Messenger de Toulouse*” anunță, că mănăstirile de pe acolo s'au prăvălit cu rachete, spre a da de știre poporațiunii și a o face să alerge în ajutor când vor fi vizitate de poliție.

Guvernul din parte-i nu lipsește a lua măsurile cele mai energice, spre a întâmpina niște escesse eventuale și a pedepsi pe ațitătorii mulțimei. Episcopul de Valence a fost tras în cercetare disciplinară, din cauză că a ofensat într-o scrisoare pe subsecretariul de la Culte. Episcopul de Montpellier, care a escomunicat pe prefectul de acolo, are să se infățiseze înaintea Consiliului de Stat și să dea-seamă de fapta sa. Directorul liceului iesuitic de odinioară din Toulouse, Villars, un mirean, a fost suspendat în sfârșit pe trei luni din postul său și stabilitamentul închis, din cauză că aplicase ca profesori iesuiți straveștiți în haine civile.

Summă summarum — ca să facem un fel de bilanț — suntem nevoiți a constata, că actuala republică franceză nu pare de fel norocoasă în stabilirea unei păci interioare permanente pentru Franția. Acestea neînțelegeri și disordini, cari nu ne prea preocupă astăzi fiind numai isolate și fără legătură imediată între densesle, vor pune poate odată, și încă mai de grabă de cum mulți ar voi, în cestiune existența republicii franceze.

Cestiunea Dunărei în delegațiunea austro-ungară.

Iată, în întregul lor, cele rostite de ministrul de externe al Austro-Ungariei, în sinul delegațiunilor, cu privire la *Avant-proiectul* din cestiunea Dunărei:

Avant-proiectul eși are redăcina într-o dispoziție a tratatului de Berlin, care impune comisiunii Dunărene sarcina, de a ficsa reglementul pentru navigația pe Dunărea de jos.

În privința cestiunii competenței s'a iscat într'adever o deosebire de vederi, într'u cât unele guvern e au voit să revendice competența ficsării reglementului de navigare însăși Statelor lor. Avant-proiectul ei însuși nu este opera exclusivă a Austro-Ungariei ci produsul unei comisiunii de redactare din Comisia statelor Dunărene. Într'nsul se propune, cum se știe, o *comisiune mixtă*, care nu se poate mărgini însă absolut la statele țermurene, căci acestea au să reprezinte în ea interese cu mult mai mici (!?) de cât Austro-Ungaria, ceea ce se esplică din împrejurarea, că aceste state țermurene de a-abia posed un comerțu începător, în vreme ce mărirea comerțului austro-ungar se demostrează îndestul prin navigarea Dunărei de jos de 180 vapoară și 500 șlepur austriace. Deja această împrejurare poate învedera marelui interes ce are Austro-Ungaria la reprezentarea intereselor sale comerciale.

Austriei i se dăduse, în proiect, presidenția, și de vreme ce în comisiune aveam să fie reprezentate patru state, și prin urmare putea să aibă loc în multe casuri o egalitate de voturi,

firmă însă că ziarul răpește facultatea pentru a scrie opuri mai mari. Afirmățiunea această e discutabilă. Pentru moment mă mărginesc a indica mijloacele ce le oferă secolul nostru scriitorilor cari vor să trăiască din până lor.

În Franța o carte eși găsește ușor pe editorul său. Ar fi ceva copilăros să afirmăm contrariul. Numai că prea se publică mult.

La noi se publică cu editura cărților pe an peste 1000 de volume

În fața potopului de cărți, ce le vedem în galantarele librărilor, ne întrebăm cari sunt și pot fi acele scrieri, pe cari editorul să nu le refuze. Ce privește dar averurile dintre autor și editor ele se întemeiază pe dreptate. N'a trecut multă vreme de când librăria era un hasard în toată formă. Un editor cumpăra dreptul de proprietate asupra manuscrisului pe 10 ani, plăția pentru el o sumă oare-care, și se silia să-și întoarcă banii cu cât se va fi putut de măi mare profit.

Fatalmente unul din doi rămănea tot d'una părliț. Căci sau se întâmpla ca lucrarea să aibă multă trecere, și atunci autorul striga că e furat; sau că opul nu afla nici o trecere, și atunci se plângea editorul, că prin scrierea unui sec s'a ruinat. Ambii, autorul și editorul, trăiau pe picior de răboi. În privința aceasta ne pot spune multe — veteranii literaturii franceze. Azi însă grația lui D-zeu nu mai este așa.

Maioritatea editorilor dă o cotă fixată pentru fie-care op vândut. Așa d. având 50 de centime, fie-care edițiune de 1000 de esemplare a-duce autorului 500 de franci. Sub ast-fel de împrejurări nu se mai pot întâmpla neînțelegeri. Negoțul încetează a mai fi un joc de hasard. Câștigul autorului se proporționează după succesul cărții sale, iar editorul știe dinainte cu ce poate calcula.

pentru aceste casuri i se dăduse o voce hotăritoare sau un *vot preponderant*.

Poate prin interpretarea greșită a acestui din urmă termen s'a întreprins și pe calea publicistică o mare agitare, insinuându-se Austro-Ungariei planul de a confisca libertatea Dunărei, de a suprima statele țermurene și comerțului lor și în deosebi de a-și apropria o supremație exclusivă la Dunărea de jos. Cât de nedrepte sunt, în toate direcțiile, acestea imputări, reese dintr-o esaminare mai detaliată a textului *Avant-proiectului*, prin care ori-cine se va putea încredința, că el nu are în vedere, exclusiv, de cât cestiunile de detaliu, privitoare la afacerile comerciale și la navigațiune, în vreme ce orice cestiune politică este esclusă dintr'nsul, cu desăvârșire.

Aceasta reese și din singuratecele titluri a le proiectului. În contra acestuia s'au stabilit acum trei preocupări. Cel d'ântăiu e, că proiectul nu acționează în destul libertatea Dunărei. Acum, deși se înțelege de sine, că libertatea Dunărei are să fie măntinută, și nu s'a găsit de curință a primi acest principiu, asigurat prin tractate într-o întocmire polițienească — căci aici nu se tratează în fond de alt-ceva de cât de reglementul poliției fluvialului — s'a dat cu toate acestea „satisfacție dorinței, de a se primi în *Avant-proiect* o mențiune categorică despre libertatea Dunărei. Și în privirea preocupării a doua, care cerea ca fie care modificare viitoare a reglementului să se facă tot de comisiune, încă s'a putut ajunge la învoială. Preocuparea din urmă în sfârșit e îndreptată nu atât împotriva presiunii îngăduite Austro-Ungariei cât împotriva votului ei preponderant. Privitor la cestiunea din urmă, negocierile continuă

Nu trebuie să mai spunem, că aceste desvoltări ale baronului Haymerle sunt greșite, firesce nu în mod inconștient, atât în promise cât și deducții. Nenumerații articoli ce s'au scris în această privire în jurnalul nostru, au dovedit aceasta în destul. Numai două sofisme, din cele multe, ținem a releva de astădată. Într'adever, ce crede baronul de Haymerle, că dacă un stat nu are *astăzi* comerțu, urmează de aici, că el nu are dreptul să facă tot ce-i stă în puteri ca se aibă în *viitor*? Ei bine, Austro-Ungaria, prin *Avant-proiectul* său, vrea să ne facă cu neputință isbănda acestei legitime și firesci nezuințe. A doua, să nu știe oare baronul Haymerle, că de strins sunt legate în viața unui stat interesele sale comerciale cu cele politice? Densul, în *Avant-proiectul* său, zice, că cestiunea Dunărei, acest deuseu al țerei noastre, nu poate avea pentru noi de cât un interes economic și nici decum politic.

Numai d. *baron* al nostru, ori cât este de viclean, poate fi „convins” de argumentațiile de sirena ale baronului austriac.

Dulcinii.

Micul oraș maritim Dulcinii, de pe țermul Adriaticei, care până acum aparținea încă provinciei turcești Albania, este un oraș cu o populațiune de vr'o 5000 locuitori, din cari 3500 se pretinde a fi mohamedani. Linia naționalității albanese, după consulul Sax, — mare autoritate în această privință — merge cam pe la ju-

O carte nu înbogățește pe nimeni, afară dacă nu o scrie în mod extra-ordinar. O edițiune de 3—4000 însemnează ceva. La o cotă de 50 centime, ce însă rar se plătește — 30—40 o cea mai obișnuită — ar lua autorul 2000 franci. Să considerăm că opul l'a ocupat pe autor un an de zile, și că a ajuns la editor, fără de mijlocireă vr'unui ziar, și vom vedea îndată că munca nu e respălată.

Scena din contra arunca mai mari venit. Ca și la librărie, și aici autorul primește o tantiemă din venit. Dar pentru că teatrul se bucură de mai mari câștiguri, de oare-ce sunt o mulțime de oameni cari nu plătesc o carte nici cu 3 franci, pe când la teatru dau și 8, e îndeverat că o dramă sau o comedie aduce autorului mai mare venit, ca un roman. Dacă d. e. o piesă de teatru s'a jucat de 100 de ori — succesul mediu — și venitul teatru se urcă în general la 4000 fr. de la o reprezentațiune, tantiema cu 10% face 400 franci, și de la o sută de reprezentațiuni rezultă 40,000 fr.

Pentru ca un român să aducă tot acestă-și venit, chiar cu o cotă de 50 centime, ar trebui să ajungă la o edițiune de 80,000 de esemplare, ceea ce e o excepțiune atât de rară, în cât în secolul acesta numai de 4—5 ori s'a întâmplat.

Aici n'am vorbit de reprezentațiunile din provincie și străinătate.

E un adevăr: teatrul e mai productiv ca literatura de romante. Scena oferă mijloace destule și onorabile pentru susținerea scriitorilor ei, pe când cei cari trăiesc cu scrierea altor cărți, sunt atâta de puțin, în cât pot pe loc să-și numeri.

(Va urma)

măteata drumului între Antivari și Dulcinu, și cu câte-va miluri din acest punct în spre mează, elementul alban merge prin urmare, mărindu-se. Consulul Sax zice, că în districtul Dulcinului sunt 8400 mohamedani și 4000 albaneși catolici. Portul Dulcinului seamănă a posedă, în apropierea sa nordică despre Ragusa, două porți. Unul, cel mai apropiat de oraș este, cu toate acestea strimt și puțin adânc, și nu poate conține vase mai mari de 200 tone. Cel alt port — *Val di nove* — este pentru Dulcinu ceea ce este *Gravosa* pentru Ragusa și poate să adăpostească vasele cele mai mari, însă intrarea este cam incomodă, întru cât privește strimtul canal, și astfel pentru cât-va timp batelele Lloidului Austriac obișnuiau a se opri la *San Giovanni di Medua*, întâmplare care a avut un efect păgubitor prosperității Dulcinului ca și portul Scutari. În anul 1860 Dulcinul posedă o putere de 190 batele; acum nu are mai mult de 80—90 batele de negoț termurean. Odinioară, înainte de existența unei flote austriace, Dulcinu era un cuib vestit de pirăți, care adăpostea rotunda sumă de 400 batele de corsari. Dar de la 1815, când pentru prima oară ocolitorii (cruisers, franc. croiseurs) au înținat pavilionul austriac, numărul acestor batele s'a înpuținat îndată, și astfel cele ce au mai rămas s'au transformat în vase de trafic și de negoț.

Dar și acestea au dispărut mai toate, în timpul războiului de independență al Greciei, distrugându-se de corsarii greci. — Vechiul și noul oraș Dulcinu se desparte unul de altul prin micul port. Cel dintâiu, în care se află fortăreața, nu are acum mai mult de 80 case, din care jumătate sunt neocuite. Fortăreața, înconjurată de ziduri foarte tari, nu are o mărime de multă importanță; artileria modernă o ar putea domina din înălțimile de la Mochura și Clomsa. Orașul cel nou cuprinde aproape 400 case, în cari locuiesc ca la 2800 mohamedani, douăspre-zece familii de Serbi cu vr'o 80 de indivizi, cari aparțin Bisericii ortodoxe răsăritene, opt familii româno-catolice, cu vr'o 40 de indivizi și vr'o douăspre-zece bordeie locuite de 80 țigani (gipsies). Numai de pe la 1858 s'au tolerat creștinii de a locui în Dulcinu. Orașul, care de Albanezi se numesc *Ulcum*, de Turci *Olgun*, de Serbi *Ulsin*, purta în vechime numele de *Ulcium*, și mai înainte *Ulcinium*. Pline nu spune, că el a fost fundat de cei fugariți din Colchi, cari i-au dat și numele de *Cholchium*. După împărțirea imperiului, Dulcinu a căzut în puterea dominatorilor Răsăritului și a rămas supus Constantinopolei până pe la venitul al un-spre-zecelea. În 1180 Dulcinu căzu în posesiunea Sârbilor cari el ținură până la 1408, atunci l'au cucerit Venețianii, cari el ținură și el până la 1571, când atunci el luară Turcii sub Ahmed-pașa. Venețianii au făcut mai multe încercări pentru redobândirea Dulcinului, mai cu seamă în 1718, sub Suleburg. Din această epocă Turcii au rămas deplin stăpâni fără li se mai disputa de nimeni posesiunea, până în 1878, când o armată muntegreacă condusă de Plamenac luă Dulcinu cu asalt. Cu această ocaziune fură ucisi 1000 oameni din garnisona turcească, și 500 luați prizonieri. Trei steaguri, cinci puse și 1500 mușchete au fost pradă învingătorilor, cari au avut și ei din parte-le 180 de morți și 300 răniți. În timpul asaltului s'a dat foc orașului și cea mai mare parte fu incendiat. După aceea, Muntenegrenii s'au silit să împace pe locuitorii Dulcinului. Propusa substituire a Dulcinului pentru valea Limului și Districtul Tusi naște, în fine, multe chibzuri despre clauza tractatului de la Berlin, care îngăduie Muntenegruului liberă navigare a Boianei. — Tot comerțul între Dulcinu și Scutari se face pe riu. Cu toate acestea navigațiunea la gurile riuului nu este de tot sigură.

ARENA ZIARELOR

„Românul” napădește asupra opozițiunii, voind a învedera, cu ori-ce preț, că în aceste timpuri normale și regulate, guvernul ar trebui lăsat în pace, trecutul ar trebui pus sub căpătâiu, greșelile ar trebui uitate. Guvernul de azi e mila lui d-zeu pentru țară: toate merg strună cu un pas sigur, spre propășire; interesele noastre economice și sociale sunt strănse și studiate mai de aproape.

La situațiunii normale lucrări normale; prin urmare, nu va fi nici o convocare extraordinară de Corpul Legiuitoare. Camerele se vor întruni la epoca hotărâtă de Constituțiune pentru începerea sesiunii ordinare, și se vor despărți, îndată ce vor fi cercetat și rezolvat proiectele ce se pregătesc de pe acum. Aceste proiecte vor fi, după cât aflăm, privitoare numai la cestiunii de organizare și reorganizare interioară, pe calea practică a îmbunătățirii legilor existente, folosindu-ne într-una această de experiență dobândită.

Cum s'au scribat seziil de la putere, prin câte metamorfoze morale și materiale nu au trecut, zice „Binele Public”, odinioară, când erau sermani de putere și orani de a le visteriei, tipați într-un stil sbrălit și mistic, că patria e

„sângerând”, că e „muribundă” în mâna „fratricidilor”, „patricidilor” etc. Azi ortoa e mai limpede în socoteli, mai optimistă și diferența între cele ce strigau atunci și cele ce susțin acum, fără a se roși, s'ar putea ușor afla prin raportul dintre punge lor de când erau cavaleri de industrie, și cea de acum când sunt mari postelnici, mari visterii, mari logofeți și casieri, și senatori, și deputați, și directori, și guvernori. Azi țara e fericită, numai norocul să'i fie bun; industria crește; comerțul e o minune; nimic, dar nimic, marea partidă nu a trecut cu vederea. Acestea sunt laudele fudule, ce și le fac singurii mamiferele de la putere, și se fac că nu ved oropsirea morală și materială în care zace țara noastră.

Sunt mândri oamenii și speculanții de la și de pe lângă putere, mândri de specia de impunitate ce și-au creat din cauza lipsei de control parlamentar serios; sunt tari, grația unui buget urias, pus la dispozițiunea tuturor capitularilor de consfință facilă, sunt aroganți, fiind că le plătim 150 milioane impozite pe an de atât timp fără a le lua socoteala.

„Timpul” apretiază știrile ce s'au răspândit, cu ocazia sosirii M. Sale împăratului Austriei în Bucovina.

Cu politica orientului se ocupă „Pressa”.

VARIETAȚI

Princesa Chatharina Dolgoruki. — Despre noua soție a Țarului Rusiei și despre chipul cum a intrat în relații cu dânsa acest din urmă, „Berl. Tagbl.” publică următoarele interesante amănunte:

Era pe la începutul anului 1860, când văzu împăratul Alecsandru pentru prima oară pe actuala sa soție, princesa Chatharina Dolgoruki, care pe vremea aceea era elevă în institutul Catharina din Petersburg; tocmal avea loc o seară la care luase parte întreaga familie imperială, de vreme ce acest așezământ de educație este dintre cele mai aristocrate în capitala Rusiei. Asupra împăratului făcu din capul locului cea mai bună impresie înfățișarea nespuse de frumoasă a fetei, care nu era de cât de 16 ani, cu o înmănată și mlădioasă talie, trăsuri fine și de o potrivă, cărora le imprumută un ce deosebit de atrăgător cea mai fragedă tineretă și o dulce șifală copilărească.

A trebuit să treacă cât-va timp, până când, d-ra, deosebită de tovarășele sale prietene o conversație mai îndelungată cu suveranul său, să poată răspunde la întrebările sale pline de bunătate, într-un chip mai coerent și să-i spuie ca și-a pierdut părinții încă de mică, că a fost băgată de către rudenile sale în institutul imperial și că acum, după sfârșirea educației, se va reîntoarce la fratele său, care locuia pe atunci un palat la Cheiul engles. În casa acestui frate întâlni apoi împăratul Alexandru pe princesă, după ce eșise din pensionat, antău cam rar, apoi mai des și pe urmă în toate zilele. Desemenea puteai vedea pe țarul plimbându-se zilnic cu frumoasă sa protegiată pe chei. Societatea din Petersburg, atât de fleacă, luă îndată aceste plimbări imperiale de cea mai interesantă temă de conversațiune. Șapte zile începură să fie superătoare și pentru acest motiv plimbările se strămutară pe Cheiul inginerilor, lângă Fontanka, fără ca înalta pereche să scape firește de privirile curioșilor, cari o urmărară și aici, țesând mai departe cele mai tainice combinațiuni. Acestea promenade erau variate prin plimbări prin împrejurime, insule etc. Trăsura princesei era urmată totdeauna de echipagiul împăratului.

Seara aceasta vedea pe prietina sa, care perdue treptat copilărească sa șifală, în casa fratelui ei, unde țarul nu intra, după ce se însera, prin intrarea principală, ci prin o ușă din dos, care da în strada Galerelor.

Princesa Dolgoruki se înfățișă la curte; nu trecea însă o singură seară, un singur bal-fără ca să nu fi pricinuit lacrimi amare și jaluiri din partea împărătesei. Nici în mica sa societate, princesa nu putea atrage de cât cu greu persoane pe cari ar fi voit să le le vadă. Deșarte nu au rămas cu toate acestea saloanele de la Cheiul engles. Dimpotrivă necontenit se găsea întrunsele o mulțime de lume: oameni cari sperau să dobândiască ceva prin protecția frumoasei gazde, bună-oară o funcție bine dotată, sau, de obște, vre-o poziție lucrativă, concesiuni, etc. și dacă știa să opereze cu o istețime cât de mică, eși și ajungeau scopul de cele mai multe ori, de oare ce princesa era accesibilă la lingușiri și se arăta bucuros că este o damă mare și influentă.

Serviciul telegrafic al „Romaniei Libere”

30 Octombrie 9 ore diin. Paris, 29 Octombrie. Astăzi de dimineață s'au executat decretetele din 29 Martie la Marsilia, Perpignan, Avignon

și Rennes în contra Cupașinilor și altor ordine religioase, cari au opus pretinzând o rezistență pasivă. Autoritățile au fost silit să sparga ușile mănăstirilor. La Marsilia, căți-va legitimisti, ce însoțeau pe calugării, au fost arestați; la Avignon au fost puse la poprea 14 femei.

Constantinopol, 29 Octombrie.

Riza pașa a fost destituit din comanda Albaniei de sus; el este înlocuit prin Dervis-pașa.

Berlin, 29 Octombrie.

Camera deputaților a ales de prezident pe d. Koeller, conservator liberal, cu 276 voturi din 325 votanți. D. Benda, liberal național, s'a ales întâiu vice-prezident cu 267 voturi din 327 votanți și d. Stengel, conservator liberal, al doilea vice-prezident cu 170 voturi contra 144 date d-lui Heermann, din Centru.

Liberalii naționali și conservatorii liberali s'au declarat în contra alegerii vre-unui membru din Centru în biroul prezidențial.

Sofia, 29 Octombrie.

Printul Alexandru s'a întors în capitala sa; biroul Camerii l'a întâmpinat la Poarta orașului. A. S. a fost primită la palat de către miniștri și deputați.

Primirea a fost entusiastă.

Iasi, 29 Octombrie.

MM. LL. Regale printul și prințesa au sosit la 2 1/2 ore, însoțiți de ministru de război și de al internelor. Trenul princiar a intrat în gară în mijlocul aclamațiunilor multimi care se imbulzice pe lungul linii drumului de fer; sosirea a fost anunțată prin salve de artilerie; musica cânta.

MM. LL. Regale au fost primite la gară de d. Conta, ministrul instrucțiunii publice și cultelor, de primarul Iasilor, mai mulți prefeți, consiliul comunal și cel județian, garda națională și notabilitățile orașul. Un număr mare de doamne a oferit buchete prințesei Elisabeta.

Gară și orașul întreg sunt splendid decorate. De la gară AA. LL. Regale au fost conduse în mare cortegiu la Mitropolie unde s'a cântat un *Te-Deum*, apoi s'au dus la casa colonelului Eugen Alcaz, unde vor sta pe timpul șederii Lor în Iasi. Pe drum, mulțimea care umplea strădele, a aclamat cu entuziasm pe Augustii noștri Suverani.

La rezidența princiară se găseau reuniți, ca să primească pe MM. LL. Regale, membrii Curților și tribunalelor, corpul profesoral, mai mulți senatori și deputați și corpul consular.

Seara, orașul a fost splendid iluminat.

(Havas)

Secretele Poliției!

Sa condus Comisiunii de Roșu un mânăz, la par roșu, găsit pe stradă fără posesor.

Sa adus și sa depus la cancelaria Corpului, o chee de ușă găsită pe la restaurantul Frascati.

Sa condus desp. IV din galben un copil de sece feminin, etate ca de o lună de zile, găsit lepădat pe la orele 7 1/2 în capetul strădei Italiane.

S'a condus comisi de verde șeșe capre roșii, găsite de pripas pe la bariera Rahovi.

S'a condus Comisiei de Negru, un rămător găsit pe calea Văcăresci fără posesor.

LIBRARIA SOCEC & Comp.

Au apărut în editura noastră:

Pütz W. Istoria și Geografia a evoluții vechii mediu și modern, cu deosebită privire asupra Litaraturii, Culturii și Religiei, tradusă de d. Ioan G. Meșotă și publicată sub îngrijirea d-lui A. Bărsan, Tomul III, evul modern cu intercalarea Istoriei Românilor și continuată până la încheierea Tractatului de la Berlin 276 pagini; prețul lei 3.50 (Tomul I, evul vechiu lei 4.50 și Tomul II, evul mediu lei 3.—) Pentru cei ce vor lua câte-și trele tomurile de o dată este prețul lei 10.

Sander S. Metod practic de desemn liniar în conformitate cu programa oficială după cei mai buni autori francezi și cu aplicațiunii la Industrie în general part. I lei 75 „ II ” 1.50

Străjan M. Gramatica limbii române cu deprinderi pentru aplicarea regulilor, în usul Lyceelor și Gymnasiilor partea I. *Fonetica și Etimologia*, pag. 234, Lei 2.50.

Manual de Stilistică, (Logică, Estetică) cu indicațiuni și exemple de teme pentru clasele secundare Lei 2.

Table de Istoriă naturală, a cător 3 domenii 12 table întinse pe carton lei 2.

Aceleași, întinse pe pânză, lustruite și cu suluri de lemn lei 12.

Table de Istoria sacră a vechiului și noului Testament, 60 table, întinse pe carton de atarnat lei 25.

Măsuri și greutateți un tablou al tuturor măsurilor și greutateților noi, după sistemul metric-decimal litografiat în culori, întinse pe pânză, lustruit și cu suluri de lemn lei 10.

Charte Geografice ale continentelor Europa, Asia, Africa, America, Oceania și a Planiglobului, după A. Petermann, întinse pe pânză, lustruite și cu suluri de lemn fie-care câte lei 4.

Charta mică a României cu țările vecinate, cu arătarea tuturor comunelor și a districtelor în culori, întinse pe pânză lustruită și cu suluri de lemn lei 2.50.

Micul Atlas de geografie modernă, după Enrie Kiepert, cu opt charte frumos lithografiate și cele mai bogate. Edițiunea II 1881 cartonat lei 2.50.

Școala de soldat, Edițiunea nouă, corectată și adăosă, după trebuința noii armături. Prețul 50 bani.

Școala în companie idem idem. Prețul 50 bani.

In curând va eși
Calendar american de Noție pe anul 1881. Edițiunea A. pe carton frumos lithografiat.
B. cu calendar de părete, suget național și în ramă de lemn.
A eșit de sub tipar:
Întăia carte de lectură și învățatură pentru școlile primare de *I. Popescu*, preț, cartonat 50 Banf. — Depositul general se află la Librăria Socec Comp.

BULETINUL FINANCIAR de la 29 Oct. 1880

Cursul de Paris.		Cursul de Berlin	
Renta română 5%	75.—	Prior. căilor fer.	—
Act. Bancii Rom.	—	Obligațiunile idem	98.50
Renta franc. 5%	120.70	Acțiunile idem	53.55
Lose turcesci	31.25	Obl. nouă 6% idem	89.90
		Impr. Oppenheim	108.25
Cursul de Viena		Cursul de Londra	
Napoleonul	9.34	Impr. Openheim	409.—
Galbenul	5.62	„ Stern	403.—
Renta met. 5%	72.70		

Dr. VARLAM

se află în Capitală.
Orele de consultațiune 10—12 a. m. și 4—6 p. m.

Dr. Vladescu s'a întors din străinătate. Se aduce la cunoștință bolnavilor de ochi și Urechii că consultațiunile au loc de 4—5 ore p. m. strada Polonă No. 25, în batiste, București.

JSAC M. LEVY
PRIMA CASSA DE SCHIMB
la „BURSA”

Bucuresci. — 68, Strada Lipscani, 68. — Bucuresci.

Cumpără și vinde după cursul zilei ori-ce Efecte Publice, precum Obligațiunii de Stat Rom. 6%, Oblig. de drum de fer Rom. 6%, Obligațiunii Domeniale, Scrisuri fonciare Rurale, Urbane, Pensiuni, Oblig. Comunele, Lose Comunele, Renta Română 5% etc. etc.

Se ocupă asemenea cu schimbul de Monezi, însărcinându-se și cu versării la toate casele publice; efectuează culant ordinele din provincie.

Adrese pentru telegrame JSAC LEVY

SALA BOSSEL — J. D. IONESCU
IN TOATE SERELE

SPECTACOL-CONCERT

In limba Română, Francesă și Germană
Prețurile reduse: Loja 15 fr. Stal I 2 fr. St. II 1 fr. 50 b. Amfiteatru 1 fr. Galeria 50 bani.

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe ziua de 18 Octombrie, 1880, ora 10

OBLIGAȚIUNI	Comp.	Vend.
6% Rurale Conversiune	84 1/2	85
„ eșite la sorti	99 1/2	99 1/2
8% Domeniale	102 3/4	103 1/4
„ eșite la sorti	99 1/2	99 1/2
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	130	135
7% Scrisori fonciare rurale	98 3/4	99 1/4
7% „ urbane	92 1/2	93
8% Impr. Municipal	100	100 1/2
„ cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	28	28 1/2
5% Renta română	74 1/2	75
Acțiuni Dacia	—	500
„ Romania	70	75
„ Bancii de România.	340	350
Cupoane rurale exigibile	1/2	arg.
„ domeniiale	1/2	arg.
„ scrisuri	1/2	arg.
Argint contra aur	2 1/4	1 3/4
Bilete hypotecare contra aur	1 1/2	1 3/4
Rubla hârtie	2 50	2 60
Florini	2 13	2 14
Lose otomane.	30	35

CURSUL DIN VIENA

29 Octombrie

Napoleonul	9 34	9 34 1/2
Ducatul	5 62	5 63
Lose Otomane.	14 20	14 20
Rubla hârtie	117 1/2	117 1/2

CURSUL DIN BERLIN

29 Octombrie

Oblig. căile ferate române	98 1/2	98 1/2
Acțiunile	53 55	53 55
Priorități	—	—
Oppenheim	108 1/2	108 1/2
Rubla hârtie	203 1/2	204 10
Oblig. noi	89 90	90 10
Lose otomane	—	—

CURSUL DIN PARIS

29 Octombrie

Renta Română	75	74 1/2
Lose otomane	31 1/2	32 1/2

SCHIMBUL

18 Octombrie

Adrese pentru telegrame FERMO BENZAL.

Frumusețea și fragedimea Fetei!

Contra alunițelor, petelor de soare, celor galbene, roșii, etc. precum și contra oricărui fel de necurățenii a pielii s'a aprobat

Eau de Lys de Lohse

Laptele de Crin al lui Lohse pentru infrumusețare

Acest lapte e preparatul cel mai real și cel mai energic ce dă feței o culoare albă strălucitoare și un aspect de tinerețe.

E recunoscut de toate facultățile medicale ca mijlocul cel mai sigur de infrumusețare

Gustav Lohse

Parfumeur al curții imperiale din BERLIN.

In România precum și în toate țările se află pe la principalii parfumerii, magazinele de noutăți și farmacii.

Reprezentant:

T. ZWEIFEL

București, Strada Șelari, No. 2.

Publicul se previne pentru contra-faceri

Descoperitorul „Pudreii Pompadour

1095

ULEIUL AUZULUI

preparat de dr. Smidt, îmbunătățit de dr. M. Deutsch.

Vindecă ori-ce asurzime care nu e din naștere, înlătură imediat auzul greu și țiuirea din urechi. Trămițându-se 3 ruble, se primește un flacon cu instrucție de întreținere din depoul general al lui

JULIUS GRAETZ

Viena II, Praterstrasse 49.

De vânzare în T.-Severin

20000 Oca de vin, negru vechi din Sârbia cu preț de 50 bani ocașă împreună cu butoiul. Informațiuni la d. Sig. Weitz, T. Severin.

PILULELE DOCTORULUI DEHAUT
DIN PARIS
Constituie purgativul cel mai bun și cel mai agreabil, fiind-că, luate cu alimente bune și băuturi întăritoare, ele nu cauzează nici deșgur neci oboselă.

Case de inchiriat

in total sau in parte, strada Icoanei No. 9, adresa la preotul S., Biserica Sărandar, Boulevard sau la Dimitrie C. Georgescu, Strada Lipscani No. 8.

De inchiriat

o prăvălie cu multe apartamente in total sau in parte suburbia Sf. Vasile podu Mogoșoi strada Puța de piatră No. 14 a se adresa la Dimitrie C. Georgescu strada Lipscani No. 8 La Ochii lui Dumnezeu.

Case de inchiriat

Strada Romană 55 bis. A se adresa la Proprietar, strada Lipscani No. 48.

SE RECOMANDA CU DEOSEBIRE

!Mai ca si daruit!

Administrațiunea falitei fabrice de argint britanic vinde cu 75% sub prețul constatat prin tribunal, așa dar nici cu prețul jumătate al lucrului următoarele 54 obiecte de argint britanic veritabil pe prețul de 20 franci.

Pentru albeata obiectelor se garantează 25 de ani.

- 6 lingure de supă masive
- 6 cuțite cu tăis de oțel bun
- 6 furculițe, calitate bună.
- 6 lingurițe de cafea
- 1 lingură masivă, mare de lapte
- 1 „ „ „ supă
- 2 sfeșnică de salot, elegantă
- 6 tăvițe
- 6 r. azământoare de cuțite, cu globulețe
- 6 păhăruțe de ouă
- 1 strecurătoare de ciaiū
- 6 tăvițe de zachar

54 obiecte. Până vor mai fi încă, se pot obține prin trimeterea anticipată a banilor, de la **E. NELKEN** Depou fabricii de argint de Britania Viena II Šreigasse 16

DRAGEE, ELIXIR SI SIROP DE FER A DOCTORULUI RABUTEAU

Laurat al Institutului Francez. Numeroșele studii făcute de învățatul cel mai distins al epocii noastre, au demonstrat că preparatiunile de fer a Dr. Rabuteau sunt superioare tuturor celor-alte feruginoase pentru tratamentul bolilor următoare: Chlorosă, Anemie, Palorea feței, Perderi Sâmbăciunea Căpilor și tôte bielele cauzate prin sărăcia sângelui.

DRAGEELE D-ului RABUTEAU: Nu inegrese dinții și sunt mistuito de stomachurile cele mai slabe fără a produce constipațiuni: A se lua 2 dragele, una dimineața și alta seara în timpul mănăcării.

ELIXIRUL D-ului RABUTEAU: Recomandat persoanelor a căror funcțiuni digestive au trebuință de a fi restabilite sau stimulate. A se lua câte un păhăruț de rachiu dimineața și seara înaintea mănăcării.

SIROPUL D-ului RABUTEAU: Destinat în special copiilor.

Tratamentul feruginos prin DRAGEELE RABUTEAU este foarte economic, ele nu dau loc de căi la cheltuielii neînsemnate pe fiecare zi. A se feri de contra-faceri și pe flăoșele de fer a D-ului Rabuteau, a se cere ca garanție, marca fabricii (depusă) purtând semnătura lui CLIN și C-nea și MEDALIA PREMIULUI MONTYON.

PARIS, CLIN și C-nea, 14, STRADA RAGINE.

In București la DD. Ovesa și C. Gersabek droguisti, Risdorfer farm.

„PERFECTIONE”
REGENERATORUL UNIVERSAL AL PĂRULUI de D^{na} S. A. ALLEN.

Reușește în totdeauna a redă părului altă culoare junetei sêlle, i comunică viață, creștere nouă și îi frumusețe lucindă. Efectul este sigur și perfect, face să dispară imediat culoarea albă a părului.

Acăsta nu este un vâpșea, ci un preparat a cărei proprietate naturală și infailibilă este de a întări părul. Superioritatea și bunătatea Regeneratorului sunt recunoscute în lumea întreagă.

DEPOSIT PRINCIPAL, Veritabila preparația se vinde de înfașurata în hârtie roză
116, CALEA SOUTHAMPTON, LONDRA, ENGLITERA.

Se află de vânzare la toți Coșferii, Parfumerii și Farmacistii.

Depozit pentru vânzare cu ridicata la D-nu Appel & Co. Strada Covaci, No. 1 București

Vendarea en detail în București la D-nii Paul, coșfer al Curții lângă Pașagiul Român, Eugen Lovilier, N. Niculescu, I. N. Ardeleanu succesori, Ninon de Lenclos, Franz Günther, V. Pencu & Co. Carol Gersabek, succesorul D-lui Ovesa.

TYPOGRAPHIA STEFAN MIHALESCU BUCURESCI
14, STRADA COVACI, 14

Acest stabiliment tipografic deja cunoscut Onor. Public, permutându-se din Str. Lipscani în Str. Covaci No. 14, și asortându-se din nou cu o mare cantitate de caractere variate și în diferite tăeturi, după sistemul cel din urmă, și cu

5 MASINI CILINDRICE astfel că se află în poziție a efectua ori-ce lucrări atingătoare de această artă cu cea mai mare acurateță și în diferite limbi, precum:

CARTI de literatura, de științe și didactice, în toate limbile usuale.

JURNALE Cotidiane și hebdomadare în diferite limbi și diferite formate

AFIȘE ȘI ANUNCIURI colorii sau simple.

REGISTRE pentru toate speciile de servicii și ori-ce imprimare necesară diferitelor autorități.

BILETE ȘI CONDICI pentru păduri, câmp, mori, accesie, percepții, etc. etc.

CARTI DE VISITA

BILETE DE BOTEZE, NUNTI, INVITATI SI DECESE

BONURI COMPTURI, FACTURI, CIRCULARI, ADRESE, PRECIURI-CURENTE etc. etc.

De vânzare bilete de inchiriat
PENTRU LIPIT LA CASE
A se adresa la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Covaci 14 (Casa Pencovic)

EXPLOATAȚIUNE

CARBUNI DE PAMENTU (INDIGENE)

Acești carbuni sunt calorifice, escelenti și economice pentru industrie și case. — Pentru comenzi și deslășiri a se adresa pentru București la

D-nu MAX BLUMBERG (Reprezentant)
No. 15, — Strada Olteni, — No. 15 (provisoriu) Charbonnage de Șotinga, Dimbovița

SAPUN MEDICAL DE PACURA BERGER

se întrebuințează cu succes sigur de nouă ani în urma recomandării și atestărilor a d-lor; profesor Dr. Cavalier de schieff, profesor Heller, Dr. Melichar și multor medici și altor persoane ca remediu contra

Tuturor boalelor de pele si contra necurațeniei feței

maf ales contra rōei, pecingenilor, bubelor dulci, puroaielor, matreața capului și a barbei petelor obrazului și a trupului, nasului roșii, degerăturii, transpirațiunii picioarelor și contra tuturor boalelor de cap ale copiilor. Mai este și de recomandat generalment ca un mijloc purificativ la spălat. Dacă săpunul de păcură a lui Berger se întrebuințează în genere ca mijloc de spălat pe pelea sănătoasă sau din când în când în băi, atunci va da pelei o fineț și frescheta extraordinară, precum nu va produce nici un alt săpun, preservând boalele sus enumerate a le piele.

Prețul unei bucăți împreună cu descrierea întrebuințării l fr.

Săpunul de păcură a lui Berger conține 40 la sută păcură conc. de lemn, se prepară cu mare băgare de seamă și se deosebește foarte mult de cele-lalte săpunuri de păcură aflătoare astăzi în comerț.

Spre a se feri de falsificate

se să ceară dinădins Săpun de păcură a lui Berger și să observe învălitura cea verde.

Depozitul general pentru Romania en gros și en detail în București în farmacia-droguerie BRUS. Depozite în Brăila, farmacia Hepites; Craiova farmacia Moess; Focșani, farmacia Linde; Galați, farmacia Curtovits; Iași, farmacia Konya; Ploescă farmacia Schuller; Buzău, farmacia Schuller; Tecuci, farmacia Racovița. 1089

OCASIU NE PENTRU TOAMNA

MAGASIN DE LINGERIE SI PANZARIE „à la Ville de Vienne”

PALATUL DACIA lângă magazinul FRAȚII KOCH și vis-à-vis de Libraria Sococ & Comp.

Un estras din Prețulu curențu redus:

- 6 Batiste de olandă fr. 2, 2,50, 3, 3,50 și 4.
- 6 Batiste de olandă colorate fr. 2, 2,50 3, 4, 5.
- 6 Batiste de lino adevărat cu tiv lat fr. 6, 7, 8, 9.
- 6 Servete de olandă pentru ceați și pentru masă; 2, 2,25 3, 3,50 4, 5, 6.
- 6 Prosoape de olandă adevărate; 5, 5,50, 6, 7, 8.
- 0 fața de masă pentru 6 persoane și 12 persoane; 3, 3,50, 4, 5, 6, 7-12
- 6 Perechi de ciorapi bărbătești și de dame; 5, 6, 7, 8, 10-14.
- 6 Gulere bărbătești și de dame fine în ori-ce fașoane; 3, 4, și 5 fr.
- 6 Perechi manchete bărbătești și de dame; 5, 6, și 7 fr.
- Corset cuirasse cu elastice de balenă adevărată; 5, 6, 8, 10-12 fr.

ALBITURI
Cămăși albe fine și colorate Oxford bărbătești 4, 4,50, 5, 5,50, 6. Ismene în olandă și în Croise; 2,50, 3, 4, 5, 6.
Cămăși de dame cu snur, brodate și cu Valenciennes; 2,50, 3, 4, 5, 6, 7, 12.
Cămăși de noapte cu plise, brodate; 4,50, 5, 7, 8, 9, 12.
Camisoane cu plise, brodate și cu denteles; 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 6, 7, 9.
Camisoane de melino cu volant brodate și dentele; 7, 9, 11, 12.
Pantaloni de dame cu plise, brodate și cu dantele; 2, 2,50, 3, 4, 5, 6-8
Fuste albe și de lină cu plise și brodate; 2,50, 3, 3,50, 4, 50, 6, 7, 8-10
Demi-Capoate; Capoate; Matinee.

PANZARIE
Bucata de Madepolon frantuzesc 45 coți fr. 18, 22, 25, 30.
Bucată de Olandă 36 coți fr. 16, 20, 25.
Bucată de Olandă de Rumburg 48 coți, 28, 35, 38.
Bucată „ „ „ 60 coți, fr. 40, 48, 56, 60-80 fr.
Bucată de Olandă 3 coți în o fote pentru 7 cearecafuri, 38, 44, 46 fr.
Broboade, Plapeme, Haine de copii și de Dame.
Mantă și Capoate de Flanelă cu jumătate preț. (24-27)

DEPOSIT GENERAL la D^{nu} APPEL & Co BUCURESCI
No. 1 — STRADA COVACI — No. 1

SOBE MEIDINGER, SOBE DE UPLUT REGULATORE ȘI VENTILATORE

Sobe puțin voluminoase dau o căldură mare și repede. Cea mai perfectă și cea mai simplă regulare a arderei. Durata focului se poate regula după plăcere. Cel mai simplu serviciu fără de a avea trebuință de matorat. Se înlătură ori-ce căldură superătoare și reflexitoare. Incălzitul e foarte efin și soba durează foarte mult. Aerisire foarte bună la întreținerea tevel de ventilațiune. O singură sobă încălzește trei camere. Incălzire centrale aeriană pentru clădiri întregi.

Această marcă de fabrică este turnată pe partea interioară a ușei

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

Instrucțiuni și liste de prețuri curențe se trâmă gratis și franco

Fabrica de sobe Meidinger și obiecte de case
H. HEIM, Kärtnerstrasse 40-42, VIENA.

Cea mai noua Loteria de bani sub garanția inaltului guvern la Hamburg.

Acăsta Loterie conține 90.500 Lose din care 46.640 urmează a fi câștigate negreșit, prin urmare mai mult ca jumătate. — Toate câștigurile se trag în 7 secțiuni de trageri supt controlul guvernului.

Câștigul principal care e de obținut în cazul cel mai fericit se urcă la

400,000 Marci sau 533,333 Lei noi
Special câștigurile 46,640 se divizionează precum urmează:

Lei noi	Lei noi
1 a 333,333 — 333,333	1 a 200,000 — 200,000
1 a 133,333 — 133,333	1 a 80,000 — 80,000
1 a 66,666 — 66,666	2 a 53,333 — 106,666
2 a 40,000 — 80,000	5 a 33,333 — 166,665
2 a 26,666 — 53,332	12 a 20,000 — 240,000
1 a 16,000 — 16,000	24 a 13,333 — 319,992
4 a 10,666 — 42,664	3 a 8,000 — 24,000
52 a 6,666 — 346,632	6 a 5,333 — 31,998
108 a 4,000 — 432,000	214 a 2,666 — 570,524
10 a 2,000 — 20,000	2 a 1,600 — 3,200
533 a 1,333 — 710,489	676 a 666 — 450,216
950 a 400 — 380,000	etc. etc.

Prețul loselor e oficialmintă hotărât și se urcă pentru toată tragerile al primei secțiuni la:

Lei noi 8 pentru un los întreg original,

Lei noi 4 pentru jumătate los original,

Comandă urmează a fi înaintate Biroului principal de Loterie Isenthal & Com. in Hamburg fiind însoțite de costul biletelor comandate și în bilete hipotecare sau timbre postale române. Indată după primirea comandel, Biroul principal de Loterie Isenthal & Com. expediează fie cărui comandor prin postă într-un envelop bine închis, loselile originale pofite investite cu armărele Statului.

Fie-cărei expeditiunii de lose se asociază gratis programul oficial al tragerilor și după fiecare trageri, fie-cărei posesor de lose, primește lista oficială a tragerii. Toate comandezle indată după ce sosesse se înregistrează exactamintele, în căt că la espeduirea listelor de trageri, nici un posesor de lose nu pôte fi trecut din vedere.

Sumele câștigate se pot incasa pe dată, și de s ar cere, plata se face chiar la domiciliul câștigătorului.

Comandezle urmează a fi înaintate înaintea începerii tragerii și anume cel mai terziu până la:

15 Noembre a.c. s. n.

adresându-le directamintă către: Biroul principal de Loterie **Isenthal & Co. Hamburg.**

NB. Corespundăm în limba română. Scrisori din România sosesc la Hamburg în 70 de ore.

In cea din urmă trageri a loteriei de bani Hamburgeană, clienți Români au fost favorizați de fortuna într-un mod deosebit obținând cele mai însemnate câștiguri. Participarea României la această Loterie de stat devine din zi în zi mai importantă. Biroul principal de Loterie Isenthal & Co. in Hamburg publică prin ziarul nostru de azi antia serie a acestui noi loterii grandioase și pretutindene bine reputeate; scopul nu este d'a atrage în deosebit atențiunea asupra anuiciului menționat, de oare-ce nu se tratează aci de nisce promese sau bilete de participat și e vorba de losuri de Stat fiind garantate cu toată averea imensă a Statului german la Hamburg.

DE VANZARE

Borhotul de la 10 kile mari produse pe zi de la fabrica de spirit, de lângă Alexandria, districtul Teleorman, pe termin de seapte luni, începând de la 15 Noembre viitor. Se găsește grajduri pentru cel puțin 300 vite mari. Amatori să se adreseze la Direcțiunea numitel fabrici, care se află chiar în locul fabricii.